

**Posudek oponenta diplomové práce:
„Environmentální právní aspekty provozování horolezectví“
(Nikola Kyloušková)**

Diplomová práce Nikoly Kylouškové na téma „Environmentální aspekty provozování horolezectví“ má celkem 78 stran, počet znaků vlastního textu práce je 154.964. Práce se skládá celkem z šesti dále členěných kapitol, nečíslovaného úvodu a závěru, seznamu pramenů, seznamu použitých zkratk a česky a anglicky psaného abstraktu a seznamu klíčových slov v českém a anglickém jazyce. Splňuje tak veškeré požadované formální náležitosti. Byla odevzdána 30. ledna 2020.

Aktuálnost tématu. Téma práce hodnotím jako aktuální. S ohledem na popularitu horolezectví resp. především skalního lezení a jeho vliv na životní prostředí se jedná o téma, kterému je nezbytné věnovat pozornost. V právní literatuře se však jedná o téma reflektováno spíše ojediněle. Téma přináší řadu problémových aktuálních otázek.

Náročnost tématu. Materií, kterou práce zpracovává, považuji za středně náročnou. K náročnosti přispívá menší pozornost věnována tomuto tématu v odborné právní literatuře. Na druhou stranu se jedná spíše o praktické téma nevyžadující vyšší míru abstrakce, soustředěné do menšího okruhu právních předpisů. Autorka téma zpracovává výhradně z pohledu vnitrostátní regulace.

Formální a systematické členění práce. Práce je členěna do šesti dále členěných kapitol. Po úvodu následuje kapitola „Důvody právní úpravy provozování horolezectví“, která je vhodným věcným úvodem do tématu, a přibližuje vliv horolezectví na životní prostředí. Třetí kapitola je poněkud nevhodně nazvaná „Obecná právní úprava provozování horolezectví“, vhodnější by byl název poukazující na obecnou ochranu přírody a krajiny, nicméně obsahově je kapitola vhodně zařazena. Následuje jedna ze stěžejních kapitol věnována regulaci v územích se zvláštním ochranným režimem, která zahrnuje regulaci horolezectví ve zvláště chráněných územích a v územích vytvářejících soustavu Natura 2000. Pátá kapitola je věnována vybraným konkrétním aspektům provozování horolezectví. Celou práci doplňuje stručné pojednání o odpovědnostních otázkách vztahu horolezectví a ochrany životního prostředí. Jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují a vytvářejí logicky propojený celek. Zvolení členění práce umožňuje komplexní zpracování tématu.

Hodnocení práce. Posuzovaná diplomová práce zpracovává téma v zásadě komplexně a velmi poctivě. Autorka v práci prokazuje znalost tématu jak po právní, tak po věcné stránce. Byť v práci převažuje popisný způsob, zaznívají v práci také autorčiny vlastní názory a diplomantce se daří upozorňovat na problémové otázky právní úpravy. Práce tak přináší poměrně detailní přehled regulace horolezectví právem životního prostředí, přičemž nejsou opominuty ani soukromoprávní aspekty právní regulace, zejména střety provozování horolezectví s vlastnickým právem. Autorka ke zpracování tématu využívá velké množství konkrétních rozhodnutí popř. opatření obecné povahy, které regulují horolezectví, což velmi oceňuji. Na konkrétních příkladech rozhodnutí popř. opatření obecné povahy autorka demonstruje celou řadu řešených otázek. Zároveň využití těchto zdrojů práci hodně zpestřuje. Jak bylo výše uvedeno téma, je zpracováno v zásadě komplexně a nejsou opominuty žádné podstatné aspekty, postrádám pouze regulaci danou ochranou jeskyní, neboť horolezectví je často provozováno v krasových oblastech a využívány bývají např. vstupní portály jeskyň, Vhodné by také bylo připomenutí regulace plynoucích z horního práva.

K práci mám několik konkrétních připomínek:

- Na stranách 33 – 34 autorka kritizuje část návštěvního řádu NP České Švýcarsko, konkrétně umožnění provozování horolezectví pouze členům ČHS. Ačkoli se ztotožňují s touto kritikou, nemohu souhlasit s argumentací. Podle autorky návštěvní řád zde ukládá povinnosti nad rámec zákona. Nicméně kritizované ustanovení neukládá povinnosti, ale obsahuje „výjimku“ ze zákonného zákazu, které je však udělena pouze určitému okruhu subjektů. Ustanovení návštěvního řádu tak porušuje kritérium rovnosti subjektů, nikoli zásadu ukládání povinností pouze na základě zákona a v jeho mezích.
- Na straně 47 autorka chybně uvádí, že „*původní důvod udělování výjimek v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody, bylo dlouho terčem kritiky ...*“ Terčem kritiky však nebyl důvod, ale způsob udělování výjimek a to vládou ČR, což ostatně plyne i z obsahu citované části důvodové zprávy k novele zákona o ochraně přírody a krajiny, zákonu č. 123/2017 Sb. Z následujícího textu současně plyne, že diplomantkou kritizovaný důvod k udělení výjimky byl jen lehce pozměněn.
- V textu se autorka opakovaně zabývá nezbytností rozlišování vyhrazení místa a souhlasem s vyhrazením místa, ačkoli souhlasím s nutností tyto situace rozlišovat, postrádám zdůraznění klíčového důvodu, kterým je odlišná forma (opatření obecné povahy v případě vyhrazení místa a správní rozhodnutí v případě souhlasu s vyhrazením místa.).

Jazyková a grafická stránka práce je na standardní úrovni, byť není prosta drobných nepřesností. K práci s literaturou a dalšími zdroji nemám žádné podstatné připomínky, okruh pramenů, z nichž je čerpáno, je odpovídající. Velmi kladně hodnotím práci s judikaturou a správními rozhodnutími. S ohledem na skutečnost, že česky psané literatury, která se věnuje vztahu horolezectví a ochrany přírody z právního hlediska je velmi málo, je škoda, že autorka nečerpala také např. z článků JUDr. Tkáčikové k tomuto tématu. Stejně tak některá stěžejní „horolezecká“ literatura, která toto téma alespoň stručně reflektuje, není ve zdrojích uváděna, byť autorka jinak správně využívá i relevantní „horolezeckou“ odbornou literaturou.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace. Celkově hodnotím diplomovou práci Nikolý Kylouškové jako velmi dobrou až výbornou a jako takovou ji doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě.

V rámci ústní obhajoby doporučuji, aby diplomantka odpověděla na tyto otázky:

- 1) Zhodnoťte právní úpravu vyhrazení míst k provozování horolezectví (resp. souhlasu s vyhrazením míst k provozování horolezectví).
- 2) Je podle Vašeho názoru vhodná forma individuálního správního aktu, na jehož základě je možné provozování horolezectví? Pokud ano, konkretizujte v jakých případech?
- 3) S provozováním horolezectví souvisí také regulace táboření resp. bivakování, charakterizujte jeho právní úpravu v ČR.